

Jaarverslag 2014

Gewone taal

In dit jaarverslag vindt u de flyer 'Programma ChristenUnie in gewone taal.' Daarin is het verkiezingsprogramma 2015-2019 kort samengevat. Op onze site www.christenunie.frl staat het volledige programma. U kunt de flyer zelf houden, maar u mag deze ook weggeven aan iemand die nog geen keuze heeft gemaakt voor een partij. Zo bouwen we samen aan een sterke ChristenUnie in Fryslân.

Van de fractievoorzitter Anja Haga

Het voelt als de dag van gisteren dat ik voor de eerste keer een stukje schreef voor het jaarverslag. De jaren zijn voorbij gevlogen en inmiddels ligt jaargang vier voor u. We zijn aan het einde van de Statenperiode gekomen. Binnenkort zijn de Statenverkiezingen er al weer. We kunnen niet alleen terugzien op een mooi 2014, maar op vier mooie jaren waarin we veel hebben kunnen doen.

Bovenal kunnen we God danken. Alles wat we hebben gedaan de afgelopen jaren hebben we mogen doen onder leiding van onze Vader, en bovenal tot eer van Hem. Ik heb het als een zegen mogen ervaren om in een team te werken met andere christenen. Om de beurt verzorgt een van ons de opening van de fractievergadering. Ieder doet dat op zijn of haar eigen manier. De ene

keer is het een Bijbeltekst, de andere keer een overdenking naar aanleiding van een artikel of preek. Altijd bidden we met elkaar. Het versterkt de onderlinge band, maar het houdt ons ook scherp. Uiteindelijk zitten we niet voor onszelf in de politiek maar zijn we er om God te eren en er te zijn voor onze naasten. Sinds de zomer van 2014 vindt er ook een gebedstond plaats op woensdagochtenden voor het begin van de Statenvergaderingen. Hier is niet alleen de ChristenUnie aanwezig, maar ook christelijke ambtenaren en christelijke politici van andere partijen. Heel bijzonder en inspirerend om de dag mee te beginnen.

Op de foto hierboven ziet u het kernteam van vandaag. De zittende fractie gaat, Deo Volente, de komende periode door als fractie. Wiebo de

Vries, Ynze de Boer en ondergetekende staan op respectievelijk plek twee, drie en één op de kandidatenlijst van de Statenverkiezingen. Richard Klerks en Reitze Douma draaien actief mee in de fractie. Zij staan op plek vier en vijf op de kandidatenlijst. Samen met beleidsmedewerkers Margreet van der Molen, Sipkje Messink en Ewoud van der Wal vormen we een mooi team. Mede dankzij de medewerkers kunnen we veel doen als Statenfractie, en kunt u hierover lezen in dit jaarverslag. We wensen u veel leesplezier.

Anja Haga
Fractievoorzitter
Statenfractie ChristenUnie Fryslân

Geloof in zorg

Wij geloven in een samenleving waarin mensen naar elkaar omkijken. Als christelijke politieke partij willen wij bondgenoot zijn van alle burgers. Ook van zwakken en vluchtelingen. We willen de leefbaarheid van Fryslân bevorderen door

ons extra in te zetten voor gezondheid, veiligheid, sport, kunst en cultuur, cultureel erfgoed en de Friese taal. (uit verkiezingsprogramma 2015-2019)

Mijn politieke carrière begon dankzij mijn vrouw Tiny. Zij kreeg voor de RPF een plaats in de gemeenteraad van Gaasterlân-Sleat. Ik ging meedenken en vond het heel interessant. Toen zij moest stoppen om gezondheidsredenen nam ik het stokje over. In 2001 werd ik wethouder. Zes jaar later maakte ik de overstap naar de Staten. De ChristenUnie zet zich in voor de zorg aan minder bedeelden en komt op voor de schepping en de natuur. Dat spreekt mij erg aan. Ik wil mijn christen-zijn uitstralen in mijn politieke doen en laten. Dat betekent niet dat ik mijn zienswijze en mening aan iemand wil opleggen. Het betekent wel dat ik er van overtuigd ben dat christen-zijn niet ophoudt bij het dichttrekken van de voordeur, maar invloed heeft op alles wat ik doe in de maatschappij.

Mijn hart ligt bij de zorg en het sociaal beleid. De provincie draagt beide taken over aan gemeenten. Het risico is groot dat er zaken tussen wal en schip raken. Daar wil ik heel alert op zijn. Dat geldt zeker ook voor antidiscriminatiebeleid dat nu wordt uitgevoerd door Tûmba. Dat dreigt te verdwijnen omdat gemeenten het niet willen overnemen. Pesten en discriminatie kunnen mensen enorm beschadigen en ze kunnen daar vreselijk onder lijden. Daarom moeten kinderen op scholen voorlichting krijgen over pestgedrag, over discriminatie en over anders geaarde mensen.

Als geboren en getogen Fries heb ik hart voor de Friese taal, ik spreek graag Fries en doe dat zoveel mogelijk. Ik probeer de belangen van het in stand houden van die Friese taal zo goed mogelijk te behartigen. Tijdens de Statenvergadering spreek ik Fries, tenzij er mensen bij zijn die het Fries niet verstaan. Daarnaast ben ik groot voorstander van het drietalig onderwijs dat op 61 scholen in de provincie wordt gegeven. Daarmee zorgen we dat er al vanaf jonge leeftijd een basis wordt gelegd voor het gebruik van de Friese taal. Bovendien is dit goed voor de taalontwikkeling. Hoe meer talen een kind in de jonge jeugd leert, hoe makkelijker het er later een nieuwe taal bij leert.

Ynze de Boer

Kleine school

Scholen met minder dan 145 leerlingen kunnen niet rondkomen van het bedrag dat ze per leerling krijgen. Daarom krijgen deze scholen extra budget: De 'kleine scholen toeslag'. In 2013 dreigt deze toeslag te verdwijnen. Een ramp voor het basisonderwijs in Fryslân. De ChristenUnie kwam toen in actie en organiseerde een hoorzitting in Jirnsum. De uitslag ervan is mede reden voor de Tweede Kamerfractie om

bij de onderhandelingen over de Begroting 2015 de 'kleine scholen toeslag' veilig te stellen. 'Een belangrijk punt,' vindt Anja Haga. 'Kwaliteit staat voorop. Maar wel direct gevolgd door thuis-nabij onderwijs. Ook keuzevrijheid is van belang. Openbaar, christelijk en bijzonder onderwijs blijven met de 'kleine scholen toeslag' dichtbij.'

Anti-discriminatie

Vanuit het geloof dat God alle mensen waardevol vindt, verwerpt de ChristenUnie iedere vorm van discriminatie. Daar moet krachtig tegen worden opgetreden. Mensen die de dupe zijn van een onrechtvaardige behandeling moeten ergens terecht kunnen en hulp krijgen. Maar het antidiscriminatie-bureau Tûmba in Fryslân dreigt te verdwijnen. De provincie schuift de taak van anti-discriminatie en preventie naar de gemeenten, maar zij willen het niet overnemen. 'Gemeenten stelde no al dúdlik dat hja dizze taken net oernimme sille,' zegt Ynze de Boer. In de algemene beschouwingen op de Kadernota die in juni op de agenda van Provinciale Staten (PS) staat, doet Anja Haga een klemmend beroep om zowel discriminatiebestrijding als belangenbehartiging in de zorg als provinciale taak te behouden.

Ziekenhuiszorg

Het was niet helemaal onverwacht, maar toch kwam de aankondiging van het faillissement voor ziekenhuis De Sionsberg in Dokkum als een harde klap. Al maanden daarvoor ijverden gemeenten, bedrijven, burgers, provincie en politieke partijen voor het behoud van ziekenhuiszorg in Noordoost Fryslân. Met een complete sluiting wordt in geen enkel scenario rekening gehouden. In de Tweede Kamer pleit Carla Dik-Faber van de ChristenUnie in november vurig voor behoud van het streekziekenhuis. 'Er is zorgplicht en dat geldt ook voor krimpregio's. Ook als er geen sprake is van spoedeisende hulp,' zegt ze tijdens een algemeen overleg in de Kamer. 'De Sionsberg is cruciaal voor de zorg in de regio Dokkum.' Ook roemt het Tweede Kamerlid de betrokkenheid van bewoners, huisartsen en medisch specialisten. De ChristenUnie vindt ook dat het Rijk met een overbruggingsregeling het ziekenhuis had moeten helpen. 'Een gemiste kans,' zegt ze. De fractie van de ChristenUnie zal op lokaal, provinciaal en landelijk niveau de ontwikkelingen rondom De Sionsberg blijven volgen. Anja Haga: 'Ook nu er een doorstart is gemaakt moeten we alert blijven. Het gaat om noodzakelijke basiszorg in Noordoost Fryslân en om veel banen.'

Eerlijke handel en sociaal ondernemen

Boeren hebben recht op een goede prijs voor hun producten. Dichtbij, maar ook ver weg. Daarom zet de ChristenUnie zich in voor een Fairtrade provincie. Zodat bijvoorbeeld koffieboeren en eigenaren van suikerplantages in verre landen een goede boterham kunnen verdienen. Om Fairtrade provincie te kunnen worden, moet een groot deel van de gemeenten in Fryslân mee doen. Maar dat komt niet goed op stoom. 'De oerheid moat it goede foarbyld jaan. Wy fine dat net mear as normaal. Dan kinst ek fan dyn burgers freegje dat goede foarbyld te folgjen. Derom freegje wy de deputearre om har ekstra yn te spannen om gemeenten oer de streep te lûken,' zegt Ynze de Boer. De gedeputeerde neemt de aansporing van de

ChristenUnie ter harte en stuurt de gemeenten een brief.

In de beschouwingen op de begroting voor 2015 vraagt Anja Haga aandacht voor sociaal ondernemen in Fryslân. 'Geld verdienen is niet het centrale doel van het leven. Dat is de naaste en zijn of haar belang,' zegt Haga. 'Fryslân zou het sociaal ondernemen meer moeten stimuleren.' De ChristenUnie stelt voor de Prestatieladder Sociaal Ondernemen als gunningcriterium op te nemen in aanbestedingen die niet vallen onder de Europese aanbestedingswet. 'Wat ons betreft hebben ondernemers die oog hebben voor maatschappelijk verantwoord ondernemen en Fairtrade een stapje voor.'

Zorg om de Jeugdzorg

Per 1 januari 2015 is de Jeugdzorg geen provinciale taak meer. De gemeenten krijgen vanaf dat moment het geld hiervoor en de verantwoordelijkheid. Doel van deze transitie is de jeugdzorg beter en goedkoper te maken. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er goede overdracht van de taken plaatsvindt. In de eerste plaats betekent dat een schone overdracht zonder wachtlijsten. In september lijkt dat er nog niet op. Integendeel; bij ongewijzigd beleid krijgen de Friese gemeenten een stuwmeer aan Jeugdzorgaanvragen op 1 januari te verwerken. Ynze de Boer brengt dat onder de aandacht bij gedeputeerde Schokker door haar mondelinge vragen te stellen in de vergadering van PS. Dat ook de monitor die inzicht moet geven in de actuele wachtlijsten in de Jeugdzorg slechts informatie biedt over 2013, verontrust de ChristenUnie. De gedeputeerde spreekt geruststellende woorden en belooft met een Plan van Aanpak te komen.

Tijdens een rondetafelgesprek met Arie Slob met onder meer directeurs van Jeugdzorg en Jeugdhulp in Fryslân op 19 november, blijkt echter dat er alle reden is tot ongerustheid. Jongeren die voor zorg worden aangemeld tijdens de laatste weken van het jaar moeten wel degelijk veel langer wachten dan de afgesproken negen weken, wordt algemeen verwacht. Gemeenten, Jeugdzorg en de Provincie zijn in gesprek maar er dreigt een impasse omdat de Provincie strikt op het standpunt staat dat de complete verantwoordelijkheid overgaat op 1 januari. Er moet iets gebeuren. Ynze de Boer

vraagt nog dezelfde dag een interpellatiedebat aan met de gedeputeerde en stelt spoedvragen op.

In antwoord op de vragen belooft de gedeputeerde in de vergadering van PS in december nog eens €2 miljoen extra vrij te maken voor de warme overdracht van Jeugdzorg naar gemeenten. Hiervoor kunnen extra mensen in dienst worden genomen bij Jeugdzorg. Ook worden er nadere afspraken gemaakt ter voorkoming van lange wachtlijsten. De ChristenUnie is voor nu tevreden. 'Mar we bliuwe der boppen op sitten,' zegt De Boer.

Bekeerd en daarom bedreigd

Moslims die zich hebben bekeerd tot het christendom hebben het moeilijk in het asielzoekerscentrum. Pesterijen door medebewoners zijn aan de orde van de dag en kinderen worden daarbij niet gespaard. Op uitnodiging van de Statenfractie ontmoet Tweede Kamerlid Gert Jan Segers in november een aantal van hen in Drachten. Het steekt Segers dat juist vluchtelingen elkaar het leven zuur maken. 'Ze weten als geen ander wat het is om te moeten vluchten voor een overtuiging. Dat zou hen mild moeten maken naar anderen,' zegt hij. In de Tweede Kamer vraagt Segers naar aanleiding van het gesprek opnieuw aandacht voor de positie van bekeerde moslims.

Psychische zorgen

De Statenfractie brengt samen met Arie Slob een bezoek aan GGZ Friesland. Ze praten met diverse deskundigen over het Gatekeeper project; een Friese methode om het aantal zelfdodingen terug te brengen. Ook in Amsterdam wordt met Gatekeeper geëxperimenteerd. In de Tweede Kamer heeft Slob al meermalen aandacht gevraagd voor het toenemend aantal mensen dat zichzelf van het leven berooft. 'Wat veel mensen niet weten is dat er vijf mensen per dag omkomen door zelfdoding. Dat zijn drie keer zoveel doden dan in het verkeer. Het gaat om mensen in nood, voor wie we als samenleving een verantwoordelijkheid hebben. Wat ons betreft komt er een nationale aanpak suicide.' Met het Gatekeepers-project traint GGZ Friesland anderen – collega's, schoolleiders, dominees – om signalen die wijzen op zelfdoding te herkennen,' zegt Slob. 'Dat kan in sommige gevallen een zelfdoding voorkomen.'

Schrijfmarathon Amnesty

De jaarlijkse schrijfactie van Amnesty International vindt plaats op 10 december; een dag waarop de Staten vergaderen. Daarom stelt de ChristenUnie het fractiebureau beschikbaar voor Statenleden en medewerkers om brieven te schrijven voor personen die slachtoffer zijn van onrecht door de overheid. 'In veel landen zitten mensen onterecht in de

gevangenis, worden gemarteld of bedreigd,' zegt Ynze de Boer. 'Het is goed om daar protest tegen aan te tekenen bij regeringsleiders.' Tijdens de schrijfactie worden 41 brieven geschreven door Statenleden en medewerkers.

Bach Academie

Jaarlijks geeft de provincie een mooi bedrag uit voor het scouten en opleiden van jong sporttalent. Muzikale talenten komen er in verhouding bekaaid vanaf. Reden voor de ChristenUnie om een aanvraag voor subsidie van € 1,5 miljoen van de Bach Academie van harte te ondersteunen. Met dat geld wil de Bach Academie onder meer een Shared Service Centrum opzetten waarvan diverse muziekinstellingen in Fryslân gebruik kunnen maken. De subsidie helpt de Academie ook om andere fondsen voor steun te benaderen.

De ChristenUnie stelt schriftelijke vragen aan de gedeputeerde maar krijgt nul op het rekest. Er is wel een projectsubsidie vanuit het Brûsfûns mogelijk voor concerten of incidentele acties van de Bach Academie. Maar geld voor langere tijd wil de gedeputeerde niet toezeggen. In reactie daarop zegt de Bach Academie te onderzoeken of Groningen en Drenthe wel bereid zijn tot financiële steun. In dat geval verhuist de Academie en gaat het Shared Service Centrum naar Groningen of Assen. De ChristenUnie zou dat betreuren. 'We staan aan de vooravond van een grote culturele uitdaging, namelijk Kulturele Haadstêd 2018. Dan hebben we de praktijkgerichte ondersteuning van de Bach Academie nodig. Ze hebben hun kwaliteiten de afgelopen jaren bewezen met masterclasses, workshops, repetities en concerten,' vindt De Boer.

Tijdens de vergadering van PS over de Begroting doet de ChristenUnie nog een poging om geld voor de Bach Academie te reserveren. De Staten willen in meerderheid niet verder gaan dan hun steun uitspreken voor de Bach Academie en de gedeputeerde te vragen zo snel mogelijk uitsluitel te geven over het bedrag waarop de Bach Academie kan rekenen. We zullen dit nauwlettend blijven volgen.

Bed, bad en brood

Wie in Nederland verblijft, heeft recht op een menswaardig bestaan. Dat betekent voor iedereen op zijn minst bed, bad en brood. Maar er zwerven honderden mensen rond die dat niet hebben. Ook in Fryslân. De ChristenUnie in Fryslân vindt dat niet goed en vraagt de provincie of bekend is hoeveel mensen bed, bad en brood ontberen. Ook vraagt de fractie of er provinciaal hulp geboden kan worden. De antwoorden van de gedeputeerde zijn teleurstellend. De provincie verwijst in alle gevallen naar de gemeenten en ziet voor zichzelf geen enkele rol. Gelukkig kiest de staatssecretaris er eind van het jaar voor geld beschikbaar te stellen voor deze groep ontheemden.

Reitze Douma

Ik ben niet de politicus die eindeloze verhalen gaat houden waaruit de luisteraar dan maar moet destilleren wat ik bedoel. Ik ga recht op mijn doel af en wind er geen doekjes om.

Vanaf begin van de jaren '80 ben ik politiek actief. Eerst in de steunfractie van de gemeenteraad in Groningen-stad. Later verhuisde ik samen met mijn vrouw Ankie naar Drachten. Daar werd ik voorzitter van de kiesvereniging van Smallingerland. De ChristenUnie is mijn partij omdat daar Gods Woord centraal staat. Het is de basis onder alles wat we doen. Zo breng ik mijn christen-zijn in de maatschappij in de praktijk. Vanaf 2011 ben ik betrokken bij de Statenfractie.

Als ChristenUnie politicus wil ik doen wat ik zeg. Betrouwbaar zijn. De Bijbel is mijn bron, het verkiezingsprogramma het basisdocument waarmee ik politiek wil bedrijven. Dat is belangrijk want je moet je houden aan de uitgangspunten die je met je achterban hebt besproken. Zo blijf je herkenbaar voor de kiezers die je het vertrouwen hebben gegeven.

Ik ga me de komende jaren in de Provinciale Staten richten op landbouw en economie. Ik ben ondernemer in de recreatiesector en daarom ga ik Wiebo bijstaan bij onderwerpen die gaan over het bedrijfsleven. Daarnaast krijg ik landbouw in mijn portefeuille. Daar ben ik me nu op aan het inwerken. Het is een prachtige economische sector waar enorm veel nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden. Boeren moeten de ruimte hebben om te ondernemen, maar altijd met oog voor natuur, landschap en dierenwelzijn. We hebben de opdracht gekregen om ons met het landschap bezig te houden en de aarde te bewerken. Daarbij moeten we de schepping van God in stand houden.

Geloof in werk

Wij geloven dat elke inwoner van Fryslân de kans moet krijgen om zijn talenten optimaal te ontwikkelen. Dit vraagt om een sterke economie en kansen voor eerlijk werk.

Werkgevers en werknemers moeten de ruimte krijgen om op een eerlijke manier een redelijk inkomen te verwerven. (uit verkiezingsprogramma ChristenUnie 2015-2019).

Elke euro kun je maar één keer uitgeven. Je moet waken over wat je hebt. Dat je het als provincie niet té makkelijk uitgeeft. Daar blijf ik in de Friese Staten tot vervelens toe op hameren. Zorg dat je op een goede manier met bezit omgaat zodat de Friese samenleving er iets aan heeft, nu en in de toekomst. Duurzaamheid en verantwoord ondernemen vind ik belangrijk. Ik mag in de Staten praten over de onderwerpen Economie, Financiën, Ruimte en Wonen en Water. Voorheen had ik ook de portefeuille duurzaamheid. Die heb ik moeten overdragen toen ik als controller in dienst trad bij een bedrijf dat zich bezighoudt met het importeren, monteren en aansluiten van zonnepanelen.

Ik woon in Donkerbroek, ben getrouwd met Rinske en vader van twee tienerdochters. Sinds 2011 ben ik lid van de fractie van de ChristenUnie in de Provinciale Staten. Ik viel kennelijk op als voorzitter van Stichting Behoud Buitengebied Donkerbroek-West. Belangrijkste doel van die club was de politiek ervan te overtuigen dat het geen goed idee was om de nieuwe N381 (van Drachten naar Assen) door het buitengebied van Donkerbroek-West te laten gaan. Ik wilde in die hoedanigheid puur 'op inhoud' actie voeren. Die houding heb ik nog steeds. Politieke spelletjes zijn niet aan mij besteed. Het gaat erom wat het beste is voor Fryslân.

Hoe krijgen we mensen op de goede manier aan het werk en hoe zijn we innovatief bezig. Dat vind ik belangrijke vragen. Daarvoor hebben we ondernemers nodig, ook in de politiek. Er moet 'ondernemersbloed' door de Staten stromen. Ondernemers weten als geen ander hoe de economie in elkaar steekt. Als je alleen afgaat op gevoel of rapporten zonder dat je zelf met de poten in de klei hebt gestaan, krijg je papieren oplossingen die in de praktijk niet werken.

Ik ga voor het sociaal ondernemerschap. Dat heeft echt meerwaarde en daarvoor moet de provincie zich inzetten. Het heeft naast een gezond streven naar winst ook een maatschappelijk ideaal. Bijvoorbeeld door mensen in dienst te nemen die door een handicap moeite hebben een baan te vinden. Dit principe moet bij een breder publiek gaan leven. Het zou de standaard moeten zijn.

Wiebo de Vries

Europees plan voor het Noorden

De economie van Noord Nederland staat ook op het netvlies van de Europarlementariër van de ChristenUnie, Peter van Dalen. In zes speerpunten geeft de Eurofractie weer wat de inzet voor het noorden zal zijn. Onderwerpen zijn gerechtigheid, energie, landbouw, bereikbaarheid, regionale economie en visserij. In Drachten presenteert Van Dalen het Europese Plan voor het Noorden. Volgens Van Dalen staat Noord Nederland voor een aantal pittige uitdagingen, maar zijn er ook voldoende kansen

te benutten. 'Het noorden is sterk in het ontwikkelen van hernieuwbare energie; vervult een voorbeeldfunctie op het gebied van gezond en actief ouder worden en beschikt over een sterke en innovatieve landbouwsector,' somt hij op. Anja Haga vindt het belangrijk dat de Eurofractie met plannen voor de regio komt. 'Europa kijkt niet naar landsgrenzen. Juist regio's zijn belangrijk. We moeten daarom steeds de verbinding met elkaar zoeken. En misschien ook wel over de grens.'

Onvoldoende lobby voor snel spoor

De ChristenUnie is ontevreden over de lobby vanuit Fryslân om spoortrajecten naar het noorden te voorzien van het beveiligingssysteem ERMTS. Zonder dit systeem mogen treinen niet op volle snelheid rijden. Het Rijk investeert volop in ERMTS, maar slaat het noorden over. Anja Haga verbaast zich erover dat, voorafgaand aan de weken dat hierover besluiten worden genomen in Den Haag, de lobby van Fryslân niet actiever is. 'Er is geen spoorgedeputeerde langs geweest en de Kamerleden hebben geen brief ontvangen met een oproep om alsnog te gaan voor een sneller spoor naar het noorden. Het zou kunnen dat er druk gelobbyd wordt achter de schermen van het ministerie. Dat zou mooi zijn, maar het is niet genoeg. Besluiten worden genomen in de Tweede Kamer, dus daar moet de

lobby plaatsvinden. Niet binnenkort, maar nu,' schrijft ze. Haga roept de gedeputeerde op zich sterk te maken voor versnelde aanpak van Station Zwolle, waar de trein naar het noorden 11 minuten stilstaat. Met ERMTS zou dit veel korter worden. Zeker ook omdat de Hanzelijn wel is voorzien van het beveiligingssysteem. 'Bouw dit langzaam uit naar het noorden,' adviseert Haga. Over dit onderwerp houdt de ChristenUnie in mei een interpellatiedebat. Ook de Tweede Kamerfractie van de ChristenUnie breekt een lans voor snelle verbindingen naar het noorden, oosten en zuiden van Nederland. Carla Dik dient met succes een motie in voor een quick scan van kosten en baten van maatregelen die nodig zijn om de reistijd naar de perifere gebieden te bekorten.

Trein van Leeuwarden naar Bremen

Het Europees transportfonds TEN-T kan goed worden gebruikt voor een doorgaande spoorverbinding tussen Leeuwarden via Groningen naar het Duitse Bremen en Leer. Dat vinden de Staten van Fryslân, die in ruime meerderheid een motie hiervoor van de ChristenUnie steunen.

Om de doorgaande spoorverbinding te realiseren moeten aanpassingen worden gedaan aan het station

Groningen. Dat gaat ingrijpend op de schop; een goed moment om doorgaande spoorlijnen te realiseren. Vanuit Groningen onderhoudt Arriva al een dienstregeling met het Duitse Leer onder de naam Wiederline. Door met het project extra Spoor Groningen Leeuwarden aan te haken bij deze Wiederline zou de trein vanuit Leeuwarden kunnen vertrekken. 'Op termijn misschien wel uit Harlingen,' hoopt Haga.

Op de bres voor Rijksdiensten

De rechtbank in Leeuwarden wil een groot deel van de kantoorfuncties overhevelen naar Groningen. Dat staat in een brief van het bestuur van de rechtbank Noord Nederland in september. Als reden noemt het rechtbankbestuur dat de ingezette reorganisatie onvoldoende effect oplevert. Tijd om flink aan de bel te trekken en dat doet de ChristenUnie dan ook volop. Gedeputeerde Staten worden bevestigd over hun invloed om dit te keren. In de Friese media wordt het voornemen om personeel te verhuizen breed uitgemeten.

Bij de rechtbank in Leeuwarden werken ongeveer 250 mensen op het kantoor. In de vergadering van Provinciale Staten die in de week na bekendwording van het nieuws wordt gehouden, uit Commissaris van de Koning John Jorritsma zijn ongenoegen over de gang van zaken bij de Rechtbank. 'Het kwam als donderslag bij heldere hemel,' zegt hij. Op de mondelinge vragen van de ChristenUnie zegt hij dat Fryslân alle partijen aan gemaakte afspraken zal houden. 'We concurreren niet op werkgelegenheid in het Noorden. Dat is de afspraak,' aldus Jorritsma. 'Maar we kunnen helaas geen garanties geven.'

'Het lijkt of de kritische positie, waarin zich onze economie bevindt, niet doordringt bij de rijksinstellingen waartoe we

ook de rechtbank rekenen,' stelt Wiebo de Vries namens de ChristenUnie. Ook andere fracties in de Staten benadrukken eenparig het belang van Justitie voor de werkgelegenheid in Leeuwarden.

De rechtbank Noord Nederland toont zich ontvankelijk voor de bezwaren van de Friese politiek en laat het plan voor verhuizing van kantoorpersoneel naar Groningen later in het jaar varen.

Europese steun voor Omrop Fryslân

Omrop Fryslân heeft een belangrijke taak als het gaat om het bevorderen van het gebruik van de Friese taal, de emancipatie van Friezen en cultuur. Dat vraagt om een onafhankelijke positie van de Omrop. Daarvoor zet de ChristenUnie fractie in Europa zich in, zegt Europarlementariër Peter van Dalen tijdens een werkbezoek aan Fryslân.

'In het Europees Parlement heeft EFA (European Free Alliance), waar de ChristenUnie deel van uitmaakt, het initiatief genomen om via het Europees Parlement de regering in Den Haag te herinneren aan de verplichting om de Friese taal en de rechten van Friezen te beschermen,' vertelt Van Dalen.

Het Fries geldt in Europa als officiële minderheidstaal met een beschermde status. Dat is afgesproken in het Europees Handvest voor minderheidstalen uit 1992 dat door Nederland is onderschreven. Volgens het Europees verdrag voor bescherming van minderheden uit 1995 behoren Friezen tot een nationale minderheid die eveneens bescherming verdient. 'Daarbij hoort een onafhankelijke omroep,' aldus Van Dalen.' Ook Gert Jan Segers heeft in november, tijdens zijn werkbezoek aan Omrop Fryslân, uitgesproken dat de Omrop een andere positie moet innemen dan andere regionale omroepen. Vooral omdat ze een taak heeft in het behoud en bevorderen van de Friese taal.

Lage bureaunkosten

Organisaties waarvan de Provincie de enige- of de hoofdfinancier is, kampen nogal eens met een waterhoofd. Er wordt dan veel geld geïnvesteerd in het bureau en in de organisatie ten koste van wat er daadwerkelijk wordt gerealiseerd. De ChristenUnie wil dat zoveel mogelijk geld van bijvoorbeeld het Waddenfonds of Kulturele Haadstêd 2018 wordt geïnvesteerd in projecten. Reden voor de ChristenUnie om in mei en juni met een motie te komen om de bureaunkosten van beide organisaties te beperken tot vier procent. De Staten zijn het hier in meerderheid mee eens.

Extra Sprinter

Slechts twee keer per uur vertrekt een trein vanuit Leeuwarden naar Zwolle. Een daarvan is een stoptrein. Van Zwolle naar Groningen gaan twee keer zoveel treinen. Gevolg is dat de trein op zaterdag vanuit de Friese hoofdstad naar Zwolle tjkvol zit. Dat geldt zeker voor de weekendspitstreinen. 'Mensen moeten genoeg nemen met een staanplaats. Het hoeft geen betoog dat dit ernstig afbreuk doet aan het reiscomfort,' houdt Anja Haga de Staten voor. Een motie die vraagt om een extra Sprinter per uur vanuit Fryslân op zaterdag vindt ruime bijval in de Staten. De gedeputeerde neemt dit mee in de gesprekken over de dienstregeling voor 2016. Voor de ChristenUnie is dit een stapje op weg naar meer en snellere treinen tussen Zwolle en Leeuwarden, ook door de week.

Miljoenen voor economie Noord Nederland

In juni wordt bekend dat de overheid maar liefst € 52 miljoen aan steun geeft voor de economie in Noord Nederland. Dat is een direct gevolg van een aangenomen motie van Tweede Kamerlid Carola Schouten. Belangrijk doel is om met het geld (jeugd)werkloosheid terug te dringen. Vijfduizend tot negenduizend mensen zouden met de miljoenen hun baan moeten houden.

Het grote bedrag komt bovenop de € 300 miljoen die Fryslân vanuit de NUON-gelden in de Friese economie wil pompen. NUON-geld is afkomstig uit de verkoop van provinciale energieaandelen. Daarmee sleepte Fryslân enkele jaren geleden € 1,2 miljard binnen.

De ChristenUnie vindt het een uitstekend plan om een groot deel van dit geld in de economie van Fryslân te pompen. 'Er wordt veel geld geïnvesteerd in agrofood, watertechnologie, recreatie en toerisme en de maakindustrie.

Allemaal sectoren waar we mee verder kunnen in Fryslân,' zegt Wiebo de Vries. 'Waar het nog aan ontbreekt is een goede portal op de website van de Provincie. We hebben daar in het verleden al een motie voor ingediend die door de meerderheid van de Staten werd gesteund. Ondernemers die aanspraak willen maken op geld uit NUON moeten met een paar muisklikken weten waar ze aan toe zijn.' De gedeputeerde weet in juni te vertellen dat dit portal bijna klaar is.

Actie voor haperend ANNO

Het ooit zo ambitieus ingezette stimuleringsprogramma voor Noordoost Fryslân, Agenda Netwerk NoordOost, dreigt in schoonheid te sterven. Het geld voor ambitieprojecten komt moeizaam beschikbaar en de provincie maakt in de organisatie geen formatie vrij om ANNO aan te jagen.

Dat staat in een evaluatie van het adviesbureau Partners + Pröpper. Wiebo de Vries stelt vragen aan de

gedeputeerde. 'Het kan niet zo zijn dat een prachtig programma als ANNO niet van de grond komt omdat partijen zich niet verantwoordelijk voelen,' zegt hij. De gedeputeerde erkent dat er vertraging is op verschillende projecten van ANNO, maar belooft ook extra inzet. 'De verwachting is dat het programma volgens planning wordt uitgevoerd,' schrijft hij in antwoord op de vragen.

Richard Klerks

Ik ben in 1999 politiek actief geworden voor de Socialistische Partij. Maar vier jaar geleden heb ik heel bewust de overstap gemaakt naar de ChristenUnie. Ik zocht een partij waarbij ik me ook politiek als christen kan profileren. Ik kwam tot geloof en ging me steeds meer christen voelen. Daar wil ik in de politiek uiting aan geven en ook daarin helemaal voor Jezus gaan.

Ik werk als ambulanceverpleegkundige. Ik zorg dagelijks heel letterlijk voor de medemens. Als je de zorg in Friesland vergelijkt met andere provincies heb je hier het meeste menscontact, iets wat je in de grote steden vaak verliest. Ik zie veel leed en kom bij mensen over de vloer die in het diepst van hun verdriet zitten. Ik zie ellende die over het algemeen verborgen blijft. Deze ervaringen drijven me om me met overgave in te zetten voor de zwakkeren in de samenleving. Die zorg voor de zwakkeren, voor de 'wezen', dat is iets wat mij altijd heel diep in het hart raakt. Mensen laten meedraaien in de maatschappij, iedereen erbij betrekken en niemand apart zetten.

Mensen willen meetellen, mensen willen meedoen. Vaak zie je dat mensen zich completer voelen als je ze werk op maat aanbiedt. Mensen komen weer buiten, komen in hun omgeving en maken contacten. Je haalt ze uit hun isolement weg.

Om gezond van geest en lichaam te blijven is sport van groot belang. Ik heb dat zelf ervaren toen ik na een ongeval moest revalideren.

Sport is goed voor het lichaam. Je beweegt datgene wat nog goed bewegen kan, daar ben je mee bezig. Maar het heeft ook een belangrijke sociale kant. Je ontmoet mensen, soms ook lotgenoten. Je kunt dingen delen. Kortom, je sociale kring wordt groter. Maar met een beperking kun je niet overal terecht. Er moet veel gereisd worden als team en het aanbod kan gevarieerder. Sportverenigingen weten niet altijd wat de mogelijkheden zijn die zij kunnen bieden aan deze mensen. Daarin kan Sport Fryslân een goede partner zijn.

Tankstation Donkerbroek

Het tankstation met winkel en wasstraat aan de Balkweg in Donkerbroek wil graag verhuizen naar een nieuwe locatie bij de op- en afrit van de nieuwe N381. Maar de Provincie houdt de boot af. De ChristenUnie wil graag weten waarom en stelt vragen aan het college van Gedeputeerde Staten.

Bij het bedrijf werken zeven mensen. Door de verlegging van de N381 en de komst van een woonwijk tussen de op- en afrit van de nieuwe weg en het tankstation, zal het tankstation aan een zeer rustige weg komen te liggen. Het tankstation is op die plaats dan niet meer levensvatbaar.

De ChristenUnie verbaast zich over deze gang van zaken en vraagt opheldering. 'Als ondernemers door aanpassing van provinciale wegen worden gedwongen naar elders uit te wijken, dan verwachten wij dat de Provincie meedenkt en meewerkt. Ondernemers zijn ermee gebaat dat er duidelijkheid wordt geboden. Nu worden ze in onzekerheid gehouden en dat verdienen ze niet,' zegt Anja Haga.

Lege kantoorpanden

Vijftien procent van de kantoren in Leeuwarden, Drachten, Sneek en Heerenveen staat leeg. Maar er wordt ook nog steeds nieuw gebouwd. Dat terwijl gemeenten, provincie en marktpartijen een convenant hebben gesloten om toename van leegstand te voorkomen. Wiebo de Vries wil van de gedeputeerde weten wat het convenant nu eigenlijk heeft opgeleverd en stelt vragen. Ook wil hij weten of de lege kantoren geschikt kunnen worden

gemaakt voor studentenhuisvesting of andere doeleinden. De gedeputeerde meldt dat voor herbestemming van bestaande panden € 2 miljoen is gereserveerd in het Aanvalsplan Friese woningvoorraad. Gemeenten hebben al diverse projecten aangedragen die voor subsidie uit dit fonds in aanmerking komen. Lege kantoorpanden zitten daar helaas niet bij.

Geloof in Fryslân

Wij geloven dat we verstandig om moeten gaan met het Friese landschap zodat Fryslân mooi blijft. Als goede rentmeesters dragen we zorg voor het landschap en de natuur. We maken

ons sterk voor energiebesparing en duurzame energie. Met als doel om in 2050 in Fryslân alleen nog fossielvrije energie te hebben. (uit verkiezingsprogramma 2015-2019)

Landbouw boycot

De Friese land- en tuinbouwsector exporteert jaarlijks voor € 50 miljoen naar Rusland. Dat valt weg als Rusland in de zomer van 2014 een boycot afkondigt voor landbouwproducten uit Nederland. De ChristenUnie vraagt de gedeputeerde inzicht te geven in de omvang van de schade voor Fryslân. Ook wil de fractie weten wat de provincie kan doen om de schade te beperken. 'Kan de overheid helpen bij het

aanboren van nieuwe afzetmarkten,' vraagt Anja Haga aan Gedeputeerde Staten (GS). GS antwoorden daarop dat de provincie via diverse kanalen steun heeft betuigd aan de land- en tuinbouwsector. 'Mede namens de Provincie Fryslân is een oproep voor steun aan de glastuinbouw naar het Rijk gestuurd,' aldus GS. De Staten van Fryslân spreken in september over een nieuw landbouwbeleid.

Anja Haga

Ik ben een geboren en getogen Fries en vind het een voorrecht dat ik fractievoorzitter en lijsttrekker van de ChristenUnie in Fryslân mag zijn. Nergens voel ik mij zo thuis als in deze veelzijdige provincie. We hebben water, bos, weilanden, zee en we hebben geweldige steden. Ik heb de afgelopen zomer de Elfstedentocht gelopen. Dan zie je ze alle elf echt achter elkaar. Dat is zo mooi, welke provincie heeft nou elf van die mooie, historische steden? Ik mag er nog wonen ook, midden in het centrum van Dokkum, dus ik ben echt een gelukkig mens! In de politiek gaat het er echt om dat je iets bereikt in de samenleving en dat het mooier wordt, beter. Het gaat erom dat iedereen mee kan doen en dat er geen mensen tussen wal en schip vallen. Ik geloof dat we daar als christenen voor moeten staan. Je bent er niet alleen maar voor jezelf, je hebt de opdracht om er te zijn voor de anderen om je heen. Daarom moet juist het sociale beleid, de zorg, in de provincie meer aandacht krijgen. De provincie moet niet te snel zeggen 'daar gaan we niet over.'

Ik zet mij in voor een goed bereikbaar Fryslân. Met goed openbaar vervoer zorg je ervoor dat werk en school beter bereikbaar zijn, zodat iedereen zijn of haar talenten kan ontwikkelen. In het noorden zijn afstanden groter, zeker ten opzichte van de Randstad en de grote steden. Juist daar is vaak het werk, dus wij moeten zorgen dat de reistijden korter zijn en dat het noorden dichterbij komt. Ik blijf me daar hard voor maken. Misschien nog wel meer als een paar jaar geleden. De afgelopen jaren is er wel wat gebeurd, maar de reisduur naar Den Haag bijvoorbeeld is zelfs langer dan dertig jaar geleden. Dat moet echt anders.

Mijn uitgangspunt is God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. Volgens Jezus de twee grootste geboden. Ik vind dat het mooie van de ChristenUnie. Dat we vanuit ons christen-zijn handelen. Herkenbaar voor alle christenen, los van welke kerk dan ook.

Stikstofuitstoot

De stikstof die boerenbedrijven uitstoten heeft effect op de flora in natuurgebieden. Een aantal van die natuurgebieden is door Europa aangewezen als Natura 2000 gebied. Die gebieden krijgen extra bescherming. Boeren in de omgeving van deze gebieden kunnen daardoor niet of nauwelijks uitbreiden.

Hoeveel stikstof of ammoniak een boerenbedrijf mag uitstoten, is afhankelijk van het moment dat als ijkpunt wordt gekozen. De ChristenUnie wil graag dat een recent afgegeven vergunning of actueel milieurecht als ijkpunt wordt genomen. Niet het moment dat het gebied als habitatgebied is aangewezen.

‘De Alde Feanen is in 1994 aangewezen als habitatgebied,’ zegt Haga. ‘Wij hoorden van een boer die daar zijn bedrijf uitoefent dat hij, om zijn rechten te bepalen, terug moet naar 1988. Hij heeft in 2008 en 2009 een milieuvergunning gekregen zonder verplichte toets op ammoniakuitstoot. Dat speelde toen nog niet. Hij wordt nu geconfronteerd en afgerekend op rechten van 26 jaar geleden. Dat kan niet.’

De Staten zijn het in meerderheid eens met de motie van de ChristenUnie. Daarin staat het verzoek aan de gedeputeerde om er bij het Rijk op aan te dringen een recent ijkpunt voor ammoniakuitstoot vast te stellen.

Landelijk wordt hard gewerkt aan de invoering van de PAS, de Programmatische Aanpak Stikstof. Door maatregelen te nemen om de uitstoot van bedrijven te verminderen ontstaat nieuwe ontwikkelruimte voor onder meer boerenbedrijven. In de Tweede Kamer is afgesproken het ijkpunt te stellen op 15 mei 2014.

Windmolens

De Staten hebben het lang voor zich uitgeschoven, maar uiteindelijk moet een knoop worden doorgehakt over de locatie van windmolens in Fryslân. In december worden na een lange vergadering het IJsselmeer en de Afsluitdijk als locatie aangewezen. De coalitiepartijen besluiten verder geen molens op het land toe te staan. De ChristenUnie stemt om verschillende redenen tegen het voorstel. Niet vanwege windenergie op zich want daar is de ChristenUnie voor. ‘We zijn bezig met het uitputten van fossiele brandstoffen met alle schadelijke gevolgen van dien. Dat kan zo niet doorgaan. We moeten naar een economie waarin grondstoffen worden hergebruikt en hernieuwbare energie de standaard is,’ betoogt Anja Haga. Maar de concentratie van een grote hoeveelheid

windmolens in het IJsselmeer stuit de ChristenUnie tegen de borst. ‘Er moet sprake zijn van goede verdeling over water en land,’ vindt Haga. ‘Er zijn goede locaties in Fryslân langs infrastructuur en op industrieterreinen.’ De ChristenUnie wil de plaatsing van windmolens aan strenge banden leggen door een tijdelijke vergunning af te geven van 22,5 jaar. ‘Dat vergroot het draagvlak voor windenergie. Tegenstanders weten dat de molens er niet altijd blijven staan.’ Maar een meerderheid van de Staten wil daar niet in meegaan. Een motie van de ChristenUnie zorgt er wel voor dat winsten uit deelneming aan het windmolenpark door Fryslân ten goede komen aan het Fûns Skjinne Fryske Enerzjy. Een fonds van 90 miljoen euro voor duurzame energie projecten, dat tot stand is gekomen op initiatief van de ChristenUnie.

Fryslân gentechvrij

Is het moreel aanvaardbaar groenten te kweken die door kruising met dierlijke eigenschappen beter bestand zijn tegen ziekten? De ChristenUnie vindt van niet. ‘De ordening in de schepping is voor ons het uitgangspunt,’ betoogt Anja Haga, als de Staten hierover spreken in februari. ‘In die ordening herkennen wij soorten. Wij vinden het belangrijk om die soorteigenheid niet te overschrijden. Ook omdat de gevolgen ervan op lange termijn niet zijn te overzien.’ Afwijzen van gentechnologie in de brede zin vindt de

ChristenUnie niet zinvol. In veel producten die we eten is op een of andere manier al sprake van gentechnologie. Ook in Fryslân vinden al volop bepaalde vormen van gentechnologie plaats. Bijvoorbeeld in de kassen en op de velden van de onderzoekboerderij van aardappelgigant Gentechvrij HZPC in Metslawier. Daar steekt Anja Haga dan ook haar licht op om goed voorbereid het Statendebat aan te gaan. Ze is onder de indruk van het technisch hoogstaande onderzoek dat er plaatsvindt. ‘Zonder onderzoek geen vooruitgang,’ concludeert ze. ‘Ons pleidooi om te gaan voor een gentechvrij Fryslân betreft niet deze vorm van gentechnologie. Het gaat ons om transgenese waarbij overschrijding is van soorteigenheid. We zijn daarom niet voor het toepassen van genetisch gemodificeerde gewassen in proefvelden en in commerciële teelt.’

Asbest eraf, zonnepaneel erop

Boeren kunnen tegen een gunstig tarief asbest van hun schuren laten halen en daarvoor zonnepanelen plaatsen. Maar boeren maken maar mondjesmaat gebruik van de regeling. In 2024 moeten alle daken in Nederland vrij van asbest zijn. De ChristenUnie verwacht dat de doelstelling niet gehaald wordt als in dit tempo wordt doorgegaan. In maart vraagt de fractie aan de gedeputeerde om aanvullende maatregelen te nemen. Ook in de Tweede Kamer maakt de fractie van de ChristenUnie zich sterk voor het slagen van de stimuleringsregeling en vraagt de staatssecretaris om in actie te komen. 'We vangen twee vliegen in een klap. Asbest verwijderen terwijl het potentieel duurzame energie wordt vergroot,' zegt Haga.

Landbouwplan

Sta onder voorwaarden windmolens toe op het boeren erf; maak regels voor agrarisch natuurbeheer eenvoudiger en neem als provincie de regie in ruilverkaveling. Het zijn drie punten uit het Landbouwplan dat de ChristenUnie begin 2014 presenteert. Anja Haga gaat ervoor de boer op en loopt stage op diverse boerenbedrijven. 'We kunnen niet genoeg benadrukken hoe belangrijk boeren zijn voor Fryslân. Ik durf wel te zeggen dat zonder boeren Fryslân niet zo mooi zou zijn. Ze zijn dragers van het landschap en passen er goed op. Geef hen dan ook het vertrouwen dat nodig is en maak het hen niet onnodig moeilijk.'

Veel regelgeving voor boeren komt uit Europa en Den Haag. Maar waar de Provincie iets kan doen aan vermindering van regels, moet ze dat niet nalaten. Bijvoorbeeld als het gaat om agrarisch natuurbeheer. 'Leg als provincie duidelijk vast wat je wilt bereiken. Ga je niet bemoeien methoe je dat wilt doen,' zegt Haga. 'Laat dat over aan de boeren. Zij zijn de experts.' In het Landbouwplan pleit Haga verder voor een provinciale voorlichtingscampagne over voedsel. 'Consumenten hebben vaak geen flauw benul hoeveel kilometers het stukje vlees op hun bord heeft afgelegd voor het in de winkel verkocht wordt. Voorlichting kan ervoor zorgen dat mensen zich bewust worden van de voordelen van vlees, groente en zuivel uit de regio.'

In het Landbouwplan legt de ChristenUnie de vinger bij het grote aantal boerderijen in Fryslân dat in verval raakt. 'Dat is een bedreiging voor de schoonheid van het Friese platteland. We vragen de haalbaarheid van een deltaplan Byldbepalende Fryske Buorkerijwenningen te onderzoeken.'

Ganzenoverlast

De gans hoort bij het Friese landschap. Maar honderdduizenden exemplaren die in korte tijd weilanden kaalvreten is teveel van het goede. Daarom komen GS in september met de Fryske Guozzenoanpak. Daarin staat dat ganzen in Fryslân de komende twee jaar tien maanden intensief bejaagd mogen worden. Alleen in de wintermaanden krijgen de ganzen twee maanden rust. Na twee jaar wordt de twee maanden rust uitgebreid naar vier maanden.

In de weken voorafgaand aan de Statenvergadering voert Anja Haga intensief overleg met natuurbeheerders en vertegenwoordigers van de landbouw om tot een goed besluit te komen. Probleem is de winterrust die volgens boeren te kort is om de ganzenpopulatie effectief terug te

brengen. Alle partijen kunnen uiteindelijk leven met een tussenvoorstel om de ganzenrust pas te verlengen nadat de effecten van de ganzenaanpak in beeld zijn gebracht.

Toch besluiten de Staten in meerderheid niet in te stemmen met de voorwaardelijke uitbreiding van de winterrust voor ganzen. Anja Haga is teleurgesteld. 'Boeren draaien voor het grootste deel op voor de schade die de gans veroorzaakt. Zij zijn de dupe van het overschot aan ganzen. Daar willen we serieus mee omgaan. Bij voorbaat verlengen van winterrust hoort daar wat ons betreft niet bij.' De ChristenUnie stemt wel in met de Fryske Guozzenoanpak. 'Het is de hoogste tijd dat er iets gebeurt. Als de beste aanpak geen meerderheid krijgt dan kiezen we voor de op-een-na beste,' zegt Haga.

Onderzoek naar zeeboerderijen

Zeewierboerderijen kunnen op termijn een winstgevende tweede tak zijn voor de visserij. Dat concluderen studenten

van het Liudger Technasium in Drachten in een rapport 'Seafarming, een nieuwe kans?'. De studenten doen hun onderzoek in opdracht van de ChristenUnie.

Tijdens de behandeling van de Friese visserijnota door de Staten in maart dient de fractie een motie in om onderzoek te doen naar de haalbaarheid van zeeboerderijen. De Staten vinden het te vroeg, maar het onderwijs springt er handig op in en neemt contact op met Anja Haga. 'Een aangename verrassing,' noemt Haga dat.

De studenten gaan in groepen enthousiast aan het werk en presenteren hun bevindingen enkele maanden later in oktober aan gedeputeerde Johannes Kramer. Uit het onderzoek blijkt onder meer dat zeewier een goede bron van eiwit en een belangrijke voedselbron voor een snel groeiende wereldpopulatie is. Tussen windmolens is volgens de onderzoekers een goede locatie om zeewier te kweken.

Vitens moet geen politiek bedrijven

De ChristenUnie is ontstemd over het besluit van waterbedrijf Vitens om de samenwerking met het Israëliisch waterbedrijf Mekorot te beëindigen. 'Vitens mengt zich in het politieke debat rond Israël door zich af te wenden van Mekorot,' vindt Anja Haga. 'Dat is niet goed. Vitens moet zich bezig houden met de publieke zaak en niet met de politieke zaak.'

Fryslân is met 13% van de aandelen groot aandeelhouder van Vitens en om die reden ook voorzitter van de vereniging van aandeelhouders. De ChristenUnie vindt dat de gedeputeerde in de aandeelhoudersvergadering Vitens moet oproepen het besluit terug te draaien. Daarvoor dient

de fractie een motie vreemd aan de orde van de dag in. 'Voldoende en schoon drinkwater is een eerste levensbehoefte en essentieel voor de volksgezondheid. Dat geldt voor iedereen. Of je nu binnen of buiten de bezette gebieden woont. Het leveren van water door Mekorot staat los van de aanspraak die Israël op die gebieden maakt. De toekomst van de inwoners van de bezette gebieden moet in onderhandelingen worden besproken,' houdt Haga de Staten voor. De motie krijgt steun van CDA, VVD en PVV. Dat is helaas geen meerderheid. Wel belooft gedeputeerde De Vries in de aandeelhoudersvergadering om opheldering te vragen.

Koop IJsselmeervissers fatsoenlijk uit

Uit een rapport van de commissie Van Kampen blijkt dat de visstand in het IJsselmeer dramatisch daalt. 'Er moet iets gebeuren,' zegt de commissie. Er dreigt een visverbod voor beroepsvissers voor drie jaar. De ChristenUnie is het daar mee eens, maar vindt dat een visserijverbod niet compleet op de vissers kan worden afgewenteld. 'Koop een deel van

hen uit,' betoogt Anja Haga. 'De IJsselmeervissers moet perspectief geboden worden.'

'De lage visstand heeft diverse oorzaken die niet allemaal op het conto van de vissers zijn te schrijven,' zegt Haga. Ze noemt onder meer de grote hoeveelheid afgegeven visvergunningen en de verbetering van de waterkwaliteit. 'Dit is geen normaal bedrijfsrisico. De vissersfamilies rond het IJsselmeer mogen niet langer in onzekerheid worden gelaten.' De ChristenUnie wil snel een regeling en vraagt gedeputeerde Kramer hierop aan te dringen bij de staatssecretaris.

Een warme sanering van een deel van de vissersvloot en compensatie voor de vissers die een paar jaar niet of minder mogen vissen, kost enkele miljoenen. 'Dan houd je een kleinere vloot over die ook in de toekomst kan blijven vissen. Het Rijk verdient fors aan de opbrengsten van zandwinning en andere activiteiten rond het IJsselmeer zoals het plaatsen van windmolens. Een deel van de opbrengst hiervan kan worden ingezet om de vissers te compenseren.'

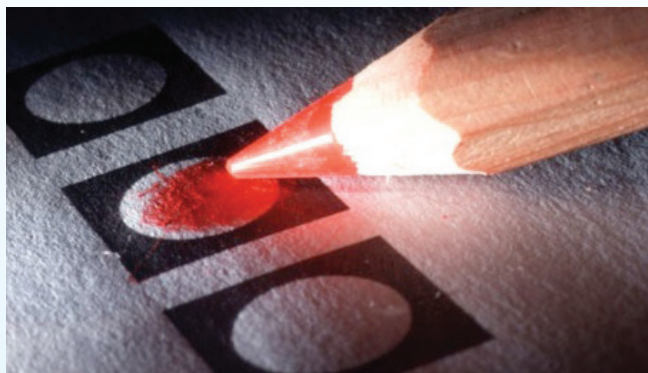
En verder nog

In de pers

Het werk van de fractie van de ChristenUnie blijft ook niet onopgemerkt in de pers. Op regionaal en lokaal niveau haalt de fractie het nieuws. In totaal kunnen mensen 130 keer iets vernemen van de ChristenUnie Fryslân.

In 2014 stuurt de fractie negen keer een nieuwsflits naar een steeds groeiende groep abonnees. In december zijn dat er 842. Als u ook maandelijks op de hoogte wilt blijven van het nieuws van de Statenfractie Fryslân, abonneer u dan gratis op onze flits op www.christenunie.frl.

Evenals voorgaande jaren is de ChristenUnie ook in 2014 aanwezig op Festival 3:16 en het Pinksterfeest in Veenklooster.

Verkiezings-winst

De gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014 in Fryslân leveren winst op voor de ChristenUnie. Het aantal raadsleden breidt zich uit van 22 naar 25. In Dongeradeel, Smallingerland, Opsterland en Dantumadeel neemt de ChristenUnie na de verkiezingen deel aan het college van burgemeester en wethouders.

Inspiratiebijeenkomst met Ron van der Spoel

‘Het mag best wat pittiger’, met deze woorden opent dominee Ron van der Spoel de inspiratiebijeenkomst voor ChristenUnie bestuurders op 17 januari in Drachten. Hij spreekt over wat het verschil zou kunnen en moeten zijn tussen christenen en niet-christenen in de media. ‘De ChristenUnie is niet zoet, maar zout,’ zegt hij. Met de verkiezingen voor de gemeenteraad in het verschiet roept Van der Spoel de ruimschoots aanwezige (kandidaat) raadsleden op zich te profileren. ‘Een betrouwbare boodschap, gebracht door een betrouwbaar persoon kan heel pittig zijn. Wees niet bang om je punt te maken en promoot jezelf. Zoek de media pro actief op en maak contact met de journalisten van plaatselijke kranten. Zorg voor een goed netwerk. Wees niet te netjes en steek boven het maaiveld uit. Strijd tegen zonden als middelmatigheid en pessimisme. Geef hoop,’ adviseert hij.

Windlust Burum

Een alles verwoestende brand legt de monumentale molen Windlust in Burum op Paaszondag in 2012 volledig in de as. Als blijkt dat de herbouwde molen niet op de monumentenstatus kan rekenen, worden de politieke partijen gemobiliseerd. Ynze de Boer schaart zich onder de voorstanders en woont een actiedag bij voor de molen in Burum. Hij neemt contact op met de Tweede Kamerfractie. Carla Dik-Faber belooft een motie in de Tweede Kamer te ondersteunen waarin om de monumentstatus voor Windlust in Burum wordt verzocht. Onder druk van de Kamer en de publieke opinie geeft de staatssecretaris zichtbaar onwillig toe en krijgt Windlust Burum de status van monument.

Bijbelkennis

Ze twijfelde vooraf nog of ze mee moest doen maar met de Bijbelkennis van Anja Haga zit het wel snor. Dat bewijst ze tijdens de nationale Bijbelquiz van de EO op 28 oktober. Het team, aangevoerd door Arie Slob, mag de winst mee naar huis nemen. Toch valt het Anja niet mee. 'Je denkt best veel te weten. Ik lees al jarenlang dagelijks in de Bijbel. En toch zijn er veel dingen waarvan ik denk: hè, staat dat er? Het heeft me nog meer nieuwsgieriger gemaakt. En ik hoop dat dit voor meer mensen geldt. Het is Gods Woord en het wijst de weg naar verlossing. Daarvan ben ik overtuigd.'

Kerkentour

De ChristenUnie zoekt steeds de verbinding met de achterban. Dat doet de fractie op allerlei manieren. Vanaf oktober ook door iedere week een kerkdienst te bezoeken ergens in Fryslân. 'Het is fijn om samen met andere christenen geïnspireerd te raken door het woord van God,' zegt Anja Haga. 'Het doet er niet toe welke denominatie het is. Overal vinden we christenen die zich willen buigen over de Bijbel en daar hun levensdoel in vinden.' Motto van deze kerkentour is Geloof in Fryslân. 'Als christenen laten we ons inspireren door Gods Woord. We weten dat we alleen het goede kunnen doen wanneer we ons laten leiden door wat Jezus ons geleerd heeft. Als (kandidaat) politici van de ChristenUnie zijn we christelijke volksvertegenwoordigers. Het is voor ons van belang dat we weten wat er leeft in de samenleving, in het bijzonder onder christenen, en dat we geïnspireerd blijven door het woord van God. Daarnaast hopen we, waar mogelijk, en hoe klein misschien ook, een bijdrage te leveren aan de onderlinge verbinding tussen christenen,' zegt Haga. De bezoeken vinden plaats vanaf half oktober 2014 tot en met, in ieder geval, juni 2015. Er wordt met iedere (kerkelijke) gemeente vooraf contact opgenomen, zodat men weet dat het bezoek zal plaatsvinden.

Van alle bezoeken staat een verslag op de website:
www.fryslan.christenunie.nl/kerkentour

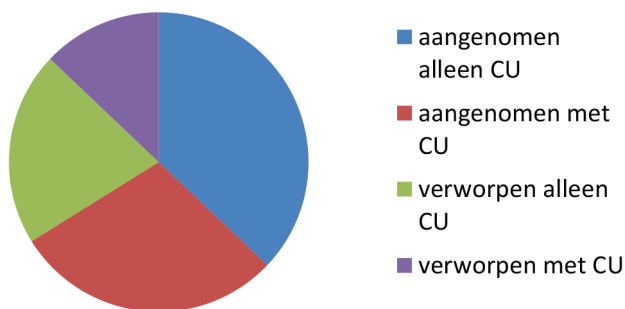
Oorlogsmonument

Met bewonderingswaardige inzet blijft Ynze de Boer zich inzetten voor de bereikbaarheid van het oorlogsmonument langs de N928 ter hoogte van Ypecolsgea. Als alles in kannen en kruiken lijkt te zijn en er een goed plan ligt, dreigt Hûs en Hiem met een negatief advies een spaak in het wiel te steken. Voor het laatst komt De Boer in actie en verzoekt de raadsleden van de gemeente Súdwest-Fryslân dit advies te negeren. Dat heeft succes.

Fractie in cijfers

moties en amendementen

De Statenfractie dient in 2014 in totaal 33 moties en amendementen in op diverse onderwerpen. Daarvan krijgen 21 de steun van een meerderheid van de Staten. Twaalf moties en amendementen worden door de Staten verworpen. Daarnaast dient de ChristenUnie nog 18 moties en amendementen in samen met andere partijen. Daarvan krijgen 10 voldoende steun, terwijl er 8 door de Staten worden verworpen.

Wilt u op de hoogte blijven van de activiteiten van de fractie? Abonneer u dan op onze gratis nieuwsflits die elke maand verschijnt.

www.christenunie.frl
[www.twitter.com/cufryslan](https://twitter.com/cufryslan)
www.facebook.nl/CUFryslan

